

ζητώ

ζητώ κ. **ζητάω**, ρ. [<αρχ. ζητώ], ζητώ. **1.** αναζητώ, ψάχνω να βρω κάποιον ή κάτι: «ζητώ τον τάδε, μήπως πέρασε από δω; || ζητώ σ' όλη την αγορά να βρω ένα παρόμοιο κατσαβίδι». **2α.** προσπαθώ, επιδιώκω να πετύχω κάτι: «ζητώ κι εγώ μια θέση στο δημόσιο». (Λαϊκό τραγούδι: *οι φίλοι σου κι οι συγγενείς κοιτάζουν να σε ρίξουν· μέσα σε μια γουλιά νερό, όταν σε βρουν, αχ, ζητάνε να σε πνίξουν*). **β.** προσπαθώ να εξασφαλίσω κάτι: «ζητώ την ησυχία μου». **3.** λέω σε κάποιον να κάνει αυτό που επιθυμώ: «σου ζητώ να με ακούσεις πέντε λεφτά κι έπειτα αποφασίζεις». **4.** απαιτώ, αξιώνω να μου εξηγηθεί κάτι: «ζητώ το λόγο». **5.** απαιτώ, αξιώνω, διεκδικώ να μου επιστραφεί κάτι που μου ανήκει: «ζητώ τα λεφτά μου || ζητώ το μερίδιό μου». **6.** ζητιανεύω: «κάθεται στη γωνιά και ζητάει βοήθεια από τους περαστικούς». **7.** (για άντρες) εκφράζω την επιθυμία μου στους γονείς της γυναίκας που με ενδιαφέρει ή της γυναίκας με την οποία έχω ερωτικό δεσμό να την παντρευτώ: «την Κυριακή θα πάει να τη ζητήσει απ' τους γονείς της». **8.** ως άκλ. ουσ. **το, τα ζητώ**, αυτό που ζητάει, που επιθυμεί κάποιος να αποκτήσει: «ν' αφήσεις τα ζητώ και τα θέλω και να δουλέψεις, αν θέλεις να τ' αποκτήσεις»· βλ. και φρ. *τα ζητάει*. (Ακολουθούν 37 φρ.)·

- αν δε σε θέλουν στο χωριό, μη ζητάς το σπίτι του παπά, βλ. λ. [χωριό](#)·
- αν του δώσεις ψίχουλο, θα σου ζητά φραντζόλα, βλ. λ. [ψίχουλο](#)·
- εδώ καράβια χάνονται, βαρκούλες τι ζητάτε; ή εδώ ο κόσμος καίγεται, βαρκούλες τι ζητάτε; ή εδώ ο κόσμος χάνεται, βαρκούλες τι ζητάτε; βλ. λ. [βαρκούλα](#)·
- ζητά η καρδιά μου ή η καρδιά μου ζητά, βλ. λ. [καρδιά](#)·
- ζητά η ψυχή μου ή η ψυχή μου ζητά, βλ. λ. [ψυχή](#)·
- ζητάει και ρέστα ή ζητάει και τα ρέστα ή ζητάει και ρέστα από πάνω ή ζητάει και τα ρέστα από πάνω, βλ. λ. [ρέστα](#)·
- ζητάει τη μάνα και τον πατέρα του, βλ. λ. [μάννα](#)·
- ζητάει το λόγο κι από πάνω, βλ. λ. [λόγος](#)·
- ζητώ αναβολή, βλ. λ. [αναβολή](#)·
- ζητώ αφορμή, βλ. λ. [αφορμή](#)·
- ζητώ βελόνες στ' άχυρα, βλ. λ. [βελόνα](#)·
- ζητώ έλεος (από κάποιον), βλ. λ. [έλεος](#)·
- ζητώ εξηγήσεις, βλ. λ. [εξήγηση](#)·
- ζητώ (και) δεύτερο πιάτο, βλ. λ. [πιάτο](#)·
- ζητώ κι άλλο πιάτο, βλ. λ. [πιάτο](#)·
- ζητώ με το κερί, βλ. λ. [κερί](#)·
- ζητώ σβίδο, βλ. λ. [σβίδος](#)·
- ζητώ τη γνώμη (κάποιου), βλ. λ. [γνώμη](#)·
- ζητώ την κεφαλήν του επί πίνακι, βλ. λ. [κεφαλή](#)·

- ζητώ την ψήφο (κάποιου ή κάποιων), βλ. λ. ψήφος·
- ζητώ το λόγο, βλ. λ. λόγος·
- ζητώ το χέρι της, βλ. λ. χέρι·
- ζητώ χάρη (από κάποιον), βλ. λ. [χάρη](#)·
- ζητώ ψύλλο στ' άχυρα ή ζητώ ψύλλους στ' άχυρα, βλ. λ. [ψύλλος](#)·
- κώλος που κλάνει, γιατρό δε ζητάει, βλ. λ. [κώλος](#)·
- με ζήτησε κανείς; (στη νεοαργκό) ειρωνική απάντηση σε κάποιον που μας ζητάει παράλογα πράγματα ή κάτι που δεν είμαστε διατεθειμένοι να του δώσουμε: «θα μου δώσεις το αυτοκίνητό σου για μια βδομάδα; -Με ζήτησε κανείς;». Συνών. ποιος ήρθε; / τι ώρα είναι(;)·
- μου ζητάει να κατεβάσω τον ουρανό με τ' άστρα, βλ. λ. [ουρανός](#)·
- μου ζητάει τη μάνα του και τον πατέρα του, βλ. λ. [μάννα](#)·
- όποιος ζητάει τα πολλά, χάνει και τα λίγα, βλ. λ. [όποιος](#)·
- όταν ο σάλιαγκας ζητεί ν' αλλάξει το καυκί του, πρώτα βγάζει τα κέρατα κι έπειτα το κορμί του, βλ. λ. [σάλιαγκας](#)·
- ό,τι ζητά η καρδιά σου, βλ. λ. [καρδιά](#)·
- ό,τι ζητά η ψυχή σου, βλ. λ. [ψυχή](#)·
- σας ζητώ χίλια συγνώμη, βλ. λ. συγνώμη·
- τα ζητάει (ενν. το μουνί της), η γυναίκα για την οποία γίνεται λόγος επιδιώκει να υποστεί τη σεξουαλική πράξη, έχει έντονη σεξουαλική ζωή: «όταν έχω καιρό να πάω με γυναίκα, πηγαίνω με την τάδε που τα ζητάει». Συνών. τα θέλει / το δουλεύει·
- τι ζητά η αλεπού στο παζάρι; βλ. λ. [αλεπού](#)·
- τι σου ζητάω; δεν είναι για σένα τίποτα σπουδαίο αυτό που σου ζητάω: «έχεις εκατομμύρια κι εγώ σου ζητάω πέντε χιλιάδες ευρώ, τι σου ζητάω;». (Λαϊκό τραγούδι: **τι σου ζητάω, να 'μαι η σκιά σου όπου πας, τι σου ζητάω, άσε με, άσε με, άσε με να σ' αγαπάω**). Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το μήπως.